

БОШ
БЕОГРАДСКА
ОТВОРЕНА
ШКОЛА

INICIJATIVA ZA
EKONOMSKA I
SOCIJALNA PRAVA

#EY
ЗА ТЕБЕ

Uključivanje najugroženijih građana u procese donošenja odluka o javnim politikama

Jedan primer:
nepriuštivo socijalno
stanovanje

Izdavač:

A 11 - Inicijativa za ekonomska i socijalna prava

Za izdavača:

Nađa Marković

Autor:

Danilo Ćurčić

Dizajn:

Monika Lang

Beograd, oktobar 2025.

Uvodna razmatranja

Brošura koja se nalazi pred vama jedan je od rezultata projekta „Adekvatno stanovanje u Srbiji, pravo kog nema – Osnaživanje građana i jačanje participacije za ostvarivanje prava na adekvatno stanovanje socioekonomski ugroženih grupa” koji je podržala Beogradska otvorena škola i koji traje od decembra 2024. godine do oktobra 2025. godine.

Osnovni cilj ovog projekta je unapređenje prava na adekvatno stanovanje u Srbiji kroz unapređenje dijaloga građana, udruženja građana i organa vlasti. Projekat nastoji da unapredi dijalog o kreiranju urbanih politika i njihovom uticaju na pravo na adekvatno stanovanje i najugroženije kategorije građana kroz treninge, sprovođenje novih modela uključivanja građana u procese donošenja odluka o pitanjima koja su značajna za ostvarivanje prava na adekvatno stanovanje, praćenje ostvarivanja prava na adekvatno stanovanje i podizanje svesti o značaju prava na adekvatno stanovanje i njegovom uticaju na položaj najugroženijih građana i građanki.

Uprkos njenom naslovu, ovu kratku publikaciju treba čitati kao *jedan primer* mogućeg načina rada na uključivanju najugroženijih građana u procese donošenja odluka. Imajući u vidu nedostatak osnovnog dijaloga u društvu, duboku polarizaciju i ukorenjene prakse isključivanja perspektive najugroženijih građana iz procesa donošenja odluka o javnim politikama i propisima, nadamo se da će ovaj primer biti putokaz drugim udruženjima, aktivističkim grupama i aktivistima kako da praktično pristupe uključivanju najugroženijih građana u ove procese.

O građanskim skupštinama

Inovativne demokratske institucije putem kojih se građani pokušavaju vratiti u politički život prate teorijski model deliberativne demokratije koji ima za cilj ne samo participaciju građana, već participaciju po određenim pravilima i procedurama deliberacije. Takav model građane, a posebno najugroženije građane, vraća (ili uvodi) u političke procese i omogućava da se političke odluke donose kroz diskusiju i uključivanje više perspektiva, pa i onih **zasnovanih na „življenom iskustvu“**.

Kao udruženje koje se godinama bavi zaštitom i unapređenjem položaja najugroženijih kategorija građana, kao što su Romi, interno raseljena lica, lica u situaciji beskućništva ili oni koji žive u ekstremnom siromaštvu i zavise od socijalne pomoći, Inicijativa A 11 je kroz ovaj projekat nastojala da isproba nove (ili druge) modele uključivanja građana. Namera je bila da se ta iskustva koriste dvojako – za predlaganje konkretnih promena javnih politika koje se tiču ostvarivanja prava na adekvatno stanovanje i za učenje o različitim modelima uključivanja građana u rad organizacija koje se bave zaštitom i unapređenjem ekonomskih, socijalnih i drugih ljudskih prava.

U organizovanju građanskih skupština, fokus je na inkluziji, što je glavna karakteristika participativnih modela demokratije, ali i na diskusiji aktera različitih političkih preferencija, različitih interesa, stavova i vrednosti. Ovi **principi** se implementiraju kroz građanske skupštine za koje se odabira određen broj građana i građanki koji su zainteresovani za neki politički problem, u smislu da bi ta politička odluka mogla uticati na njihove živote, i koji se pozivaju da diskutuju u nekom formatu foruma i da kroz tu diskusiju donesu političku odluku. U idealnom modelu građanskih skupština učestvuju donosioci odluka, eksperti i građani koji su slučajno izabrani.

Građanske skupštine nisu spontani samoorganizovani procesi niti skupovi. U različitim zemljama se one sprovode u različitim formama institucionalizacije i postoje paralelno sa institucijama reprezentativne demokratije. Građanske skupštine u određenoj meri uspevaju da preispituju i izazivaju model reprezentativne demokratije i donekle kompenzuju nedostatke predstavničke demokratije.

U pogledu izbora učesnika građanskih skupština važno je napomenuti da je princip odabira zasnovan na tome da se među učesnicima građanskih skupština nađu oni građani koji su upoznati sa svim aspektima nekog problema i argumentima koji postoje u političkoj i javnoj sferi na teme o kojima će biti donošena neka politička odluka. To se obezbeđuje kroz različite informativne materijale koji se pripremaju u početnim fazama sprovođenja građanskih skupština.

Građanske skupštine nude jedan mogući prostor za demokratsko osnaživanje građana i pomažu im da stvaraju kompetencije o određenim pitanjima koja su predmet diskusije u procesima deliberacije i nude prostor za kreiranje javnih politika kojima bi građani bili zadovoljniji, jer uključuju njihove perspektive.

Važno je napomenuti da nisu sve teme pogodne za građanske skupštine. Na primer, uvek je korisnije održavati građanske skupštine kada postoji polarizacija javnosti nego ih sazivati kada se većina ljudi slaže oko određene teme. Svakako je važno napomenuti da su one u Srbiji danas pre svega u funkciji **škole demokratije** – prostora susreta i razmene argumenata o određenim pitanjima koja su značajna za lokalnu zajednicu. U uslovima skoro potpunog isključivanja tema koje se tiču ostvarivanja ekonomskih i socijalnih prava iz javnog diskursa, a naročito iz dijaloga u institucijama, novi modeli participativne demokratije su značajni i zbog toga što delegitimizuju takve institucije i takve procese reprezentativne demokratije.

Prethodna iskustva inicijative A 11 sa održavanjem građanskih skupština

Deliberativna mini-javnost o Zakonu o socijalnoj zaštiti

Inicijativa A 11 je krajem 2022. godine i početkom 2023. godine organizovala participativne forume – građanske skupštine u Beogradu, Novom Sadu i Šapcu, u saradnji sa Institutom za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu i sa lokalnim organizacijama iz Šapca i Novog Sada – Dugom iz Šapca i Ekumenskom humanitarnom organizacijom iz Novog Sada. Ove građanske skupštine su organizovane sa građanima i građankama koji su korisnici i potencijalni korisnici novčanih socijalnih davanja.

Jedan od ključnih izazova u ovim procesima bio je taj što su građanske skupštine vođene sa građanima koji u Srbiji nemaju mogućnost da u punom kapacitetu iskažu svoj stav i učestvuju u političkom životu. Jednostavno, na njih se primenjuju propisi ali se oni ništa ne pitaju niti njihove interese neko zastupa u političkom životu. Uz izostanak razgovora na institucionalnom nivou o pravcima socijalne politike i socijalne zaštite, jasno je da je prostora za intervenciju na ovom nivou malo, te da građanske skupštine mogu ponuditi novi prostor za promišljanje socijalne politike, osnaživanje građana koji su direktno zainteresovani za ishode socijalnih politika i propisa koji regulišu ovu oblast, te za pripremanje alternativnih predloga koji mogu biti ponuđeni donosiocima odluka u određenom trenutku.

Odabir tema i ciljevi građanskih skupština: regulisanje materijalnih davanja u susret izmenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti kroz unapređenje intervencije u odnosu na postojeći **postupak** ostvarivanja prava na materijalna davanja i predloge izmena uslova za **pristup** ostvarivanju prava na materijalna davanja.

Učesnici: pravnici, socijalni radnici, korisnici novčanih socijalnih davanja i potencijalni korisnici, moderatori diskusije i pomagači.

Regrutacija: uzorak nije slučajan. Regrutacija kroz lokalne organizacije koje već pružaju direktnu podršku najugroženijim građanima. Diversifikacija učesnika kroz različite karakteristike: pol, starost, status ostvarivanja prava, porodični status, prebivalište i invaliditet/zdravstveno stanje.

Naknada za učešće je bila obezbeđena u vidu vaučera za kupovinu u prodavnici robe široke potrošnje.

Informisanje učesnika: direktno, kroz informativne materijale, shematske prikaze postupka i u okviru prve sesije građanske skupštine.

U okviru ovih participativnih foruma, razmena sa stručnjacima nije bila direktna u okviru plenarne sesije, ali su stručnjaci – socijalni radnici bili prisutni u svakoj od grupa i diskutovali sa učesnicima o mogućim rešenjima.

Izazovi realizacije: 1) udaljavanje od modela građanskih skupština (uzorak, faza informisanja, artikulacija preferencija, način organizovanja i izostanak plenarne sesije sa donosiocima odluka); 2) izgradnja poverenja između učesnika i organizatora građanskih skupština; 3) raspoloživo vreme za deliberaciju i kontinuitet; 4) uticaj na zakonska rešenja i otvorenost institucija da saslušaju i potencijalno prihvate alternativne predloge".

Ishod ovih građanskih skupština bili su alternativni predlozi za regulisanje uslova i postupka za ostvarivanje prava na novčanu socijalnu pomoć koji su predstavljeni stručnoj i zainteresovanoj javnosti. Očekujemo da će u procesu pripreme novog zakona o socijalnoj zaštiti ovi predlozi biti ponovo aktuelizovani i da će neka od predloženih rešenja biti osnova za diskusiju o načinu regulisanja novčanih socijalnih davanja u novom zakonu.

Kako smo pokušali da primenimo ova iskustva i principe u praksi — forum o nepriuštvosti socijalnog stanovanja

Od početne ideje izrade predloga javne politike koja će biti zasnovana na perspektivama najugroženijih građana i građanki i nuditi rešenja za dugogodišnje probleme ostvarivanja prava na adekvatno stanovanje u kontekstu socijalnog stanovanja u Beogradu, jedno od najznačajnijih pitanja ticalo se stvaranja *preduslova* za *uključivanje* različitih građana. To se nastojalo postići izborom lokacije održavanja foruma sa građanima (zbog vremena potrebnog da se iz segregiranih naselja u kojima učesnici foruma žive dođe do centralnih delova Beograda) i naknadom u naturi u vidu robe široke potrošnje, čime je obezbeđena kompenzacija za učesnike foruma.

Odabir tema i ciljevi uključivanja građana: analiza problema nepriuštvosti socijalnog stanovanja u Beogradu i potencijalna rešenja koja predlažu korisnici i korisnice socijalnih stanova.

Učesnici: pravnici i korisnici socijalnih stanova u naselju Kamendin.

Regrutacija: uzorak nije slučajan. Regrutacija kroz direktan rad Inicijative A 11 sa najugroženijim građanima. Diversifikacija učesnika kroz različite karakteristike: pol, starost, stambeni status (posedovanje/neposedovanje važećeg ugovora o zakupu socijalnog stana), porodični status, invaliditet, zdravstveno stanje.

Naknada za učešće je bila obezbeđena u naturi u vidu robe široke potrošnje.

Informisanje učesnika: bez pripreme prethodnih informativnih materijala, informisanje u uvodnom delu građanske skupštine.

Imajući u vidu to da je povod za sazivanje građana ekstremna stambena ugroženost stanovnika naselja Kamendin, koju odražavaju nepriuštivost socijalnog stanovanja, nesigurnost stanarskog statusa i rizik od prinudnih iseljenja, diskusija je tekla u slobodnoj formi sa unapred pripremljenim pitanjima po tematskim oblastima, u pokušaju da se na kraju sumiraju ključni predlozi za unapređenje stambene priuštivosti u Beogradu.

Stručna javnost i donosioci odluka nisu bili učešnici ove diskusije zbog ekstremne socijalne i stambene ugroženosti učesnika razgovora i činjenice da postoji tenzija između stanovnika i predstavnika gradske uprave koja se ogleda u pokušajima prinudnih iseljenja, netransparentnom donošenju odluka o produžavanju ugovora o zakupu i brojnim drugim problemima – komunalnim, bezbednosnim i socijalnim – koji prate život u ovom naselju.

S druge strane, zbog nagomilanih problema u ovom kompleksu socijalnog stanovanja, kao i prethodnih pokušaja korisnika socijalnih stanova da predlože mere za rešavanje problema sa kojima se suočavaju, a koji su ostali bez odgovora nadležnih gradskih službi, tokom razgovora su se izdvojila određena pitanja koja su stanovnici isticali kao ključna za rešavanje njihove situacije. Ta pitanja su se ticala: previsokih troškova stanovanja (zakupa i komunalnih usluga) u socijalnim stanovima, načina na koji izvršitelji naplaćuju dugovanja koja korisnici socijalnih stanova imaju prema JKP „Infostan“, nesigurnosti stanarskog statusa za one korisnike koji nemaju zaključene ugovore o zakupu jer su im oni istekli ili su raskinuti zbog nemogućnosti plaćanja troškova zakupa, viška praznih stanova koji se ne koriste i u kojima bi mogli da stanuju neki novi korisnici socijalnih stanova, problema sa pristupom električnoj energiji za one korisnike kojima je ona isključena zbog neredovnog plaćanja računa i pitanja transparentnosti procesa izbora korisnika socijalnih stanova, neredovnih konkursa za socijalno stanovanje i rešavanja nagomilanih problema u ovom naselju.

Kao rezultat ovih razgovora, Inicijativa A 11 je sumirala ključne probleme i pripremila predlog mera za rešavanje problema nepriuštivog socijalnog stanovanja u Beogradu, sa posebnim osvrtom na situaciju u naselju Kamendin.

Ova inicijativa je, uz podršku pojedinih udruženja građana, predata Gradskoj upravi Grada Beograda, sa očekivanjem da će se o njoj u narednom periodu diskutovati i da će to biti osnova za početak rešavanja problema socijalnog stanovanja u Beogradu.

Zaključak

Građanske skupštine i drugi formati deliberativne demokratije mogu pružiti brojne mogućnosti za drugačije promišljanje procesa donošenja propisa i javnih politika u Srbiji, ali su oni opterećeni brojnim izazovima. Ovo je model koji još uvek nije institucionalizovan u našoj praksi, ne postoji obaveza organa javne vlasti da učestvuju u ovim procesima, niti da odgovore na predloge građana, a procese najčešće vode pripadnici akademske zajednice i udruženja građana koji nemaju dovoljno resursa za njihovo sprovođenje, pa su dosadašnji naponi, makar oni koje je sprovodila Inicijativa A 11, ostali u domenu isprobavanja ovog modela u cilju osnaživanja najugroženijih građana sa kojima radimo, te podsećanja donosilaca odluka da u sve procese koje vode radi donošenja određenih propisa, javnih politika ili u krajnjoj liniji analize stanja u određenim oblastima moraju uključiti najugroženije građane i građanke i njihova iskustva. Zbog toga i ovu kratku brošuru treba posmatrati isključivo iz tog ugla – kao jedan od mogućih načina uključivanja najugroženijih građana i građanki i njihovih iskustava u procese donošenja odluka.

DODATAK

Inicijativa za unapređenje priuštivosti socijalnog stanovanja u gradu Beogradu

Polazeći od povećanog interesovanja za poštovanje prava na dom kojem svedočimo i kroz donošenje izmena i dopuna Zakona o izvršenju i obezbeđenju, ali i brojnih izazova sa kojima se postojeći sistem socijalnog stanovanja u glavnom gradu suočava, a naročito činjenice da za najveći broj ranjivih i ugroženih građana i građanki ovaj vid stambene podrške nije cenovno priuštiv, mi dole potpisane organizacije civilnog društva podnosimo inicijativu za unapređenje priuštivosti socijalnog stanovanja u Beogradu.

Socioekonomski položaj najvećeg broja korisnika stambene podrške, odnosno zakupaca stanova pod uslovima neprofitnog zakupa (u daljem tekstu: korisnici socijalnih stanova) u Gradu Beogradu je izuzetno nepovoljan. Radi se pretežno o domaćinstvima i pojedincima sa veoma niskim mesečnim primanjima, kao i korisnicima socijalnih davanja, što ih je, između ostalog, i kvalifikovalo za sticanje prava na zakup socijalnih stanova. Takođe, veliki broj korisnika ima hronične i druge bolesti, kao i oblike invaliditeta koji ih onemogućavaju da se aktivno uključe na tržište rada, što nepovoljno utiče na njihove prihode i posledično na njihovo socijalno uključivanje.

Uprkos tome, troškovi stanovanja u socijalnim stanovima, koji uključuju troškove zakupa i komunalnih usluga (Infostana i električne energije), značajno prevazilaze prihode velikog broja domaćinstava koja u njima stanuju. Uprkos interventnim merama zaštite kojima Grad Beograd obezbeđuje subvencije po osnovu izdataka za komunalne proizvode, usluge i stanarine za najugroženije kategorije građana u visini od 30 odsto (do 2014. godine ove subvencije su iznosile 50 odsto), zakupci socijalnih stanova ostvaruju ovo pravo jedino pod uslovom da svakog meseca redovno izmiruju svoje obaveze. Tako se mnogi od njih neretko nalaze u situaciji da moraju da biraju između plaćanja troškova stanovanja i zadovoljenja osnovnih životnih potreba.

U naročito nepovoljnom položaju se nalaze korisnici novčane socijalne pomoći, kao i oni koji imaju niska primanja. Osim što iznos ove vrste pomoći nije dovoljan da bi se izmirili navedeni troškovi stanovanja i zadovoljile bazične potrebe članova domaćinstva, novčana socijalna pomoć se radno sposobnim korisnicima isplaćuje samo za devet meseci u godini. Tokom preostala tri meseca, kada se pravo na ovu pomoć prekida, korisnici socijalnih stanova uglavnom gube pravo na pomenute subvencije, budući da tokom tog perioda najčešće nemaju dovoljno sredstava da plate prispele obaveze za komunalne usluge i zakup. Troškovi komunalnih usluga tada počinju da se obračunavaju u punom iznosu, a korisnicima socijalnih stanova počinju da se gomilaju dugovanja. Imajući u vidu obavezu iz ugovora o zakupu pre-

ma kojoj je zakupac dužan da redovno plaća troškove zakupa, usled navedenih dugovanja veliki broj domaćinstava i pojedinaca se nalazi u riziku od prinudnog iseljenja budući da Grad Beograd protiv njih pokreće sudske postupke za iseljenje ili odbija da im produži ugovore o zakupu kad oni isteknu.

Naime, model ugovora o zakupu u članu 13 predviđa da će Grad Beograd dati zakupcu otkaz ugovora o zakupu stana ako ne plati zakupninu tri meseca uzastopno ili četiri meseca u toku godine. Prema podacima Gradskog pravobranilaštva Grada Beograda iz 2025. godine, Grad Beograd je do sada pokrenuo ukupno 56 parničnih postupaka za iseljenje korisnika socijalnih stanova, dok je njih 17 okončano. Takođe, na ime pomenutih dugovanja se pojedinim korisnicima socijalnih stanova putem izvršnog postupka obustavlja značajan deo prihoda od ionako već niskih zarada ili penzija, zbog čega su oni prinuđeni da žive ispod granice egzistencijalnog minimuma.

Dodatno otežavajuću okolnost predstavlja činjenica da se zakup ne može platiti zasebno već isključivo u okviru objedinjenog sistema naplate preko uplatnice za Infostan, što onemogućava korisnike socijalnih stanova da u situacijama kada nemaju dovoljno novčanih sredstava izmire bar dugovanja za troškove zakupa stana čije neplaćanje, prema ugovoru, može biti razlog za otkaz ili neproduženje ugovora o zakupu.

Neproduženje ugovora o zakupu stvara dodatnu pravnu nesigurnost za korisnike socijalnih stanova i dovodi ih u rizik od prinudnog iseljenja jer, nakon isteka ugovora, oni nemaju pravni osnov da nastave sa korišćenjem stambenih jedinica koje su im dodeljene. Osim toga, neprodužavanje ugovora o zakupu nekim korisnicima socijalnih stanova stvara dodatne administrativne poteškoće jer bez ugovora ne mogu da izvrše prijavu prebivališta za lica koja postaju članovi domaćinstva usled rođenja, sklapanja braka ili zasnivanja vanbračne zajednice, čime im se uskraćuje ili otežava pristup drugim pravima.

O razmerama problema možda najbolje svedoče podaci preduzeća Elektro distribucija Srbije, prema kojima je od 355 korisnika električne energije iz socijalnih stanova na adresama u ulicama Akrobate Aleksića i Dušana Mađarčića Korčagina u Zemun Polju, njih 22 isključeno sa mreže za snabdevanje električnom energijom. Važno je napomenuti da ovaj broj ne uključuje korisnike kojima je zbog dugovanja skinuto električno brojilo. Posebno su drastični primeri pojedinih domaćinstava koja više od deset godina žive u socijalnim stanovima bez pristupa električnoj energiji. Dodatno zabrinjavaju i podaci JKP Infostan tehnologije prema kojima je od ukupno 445 korisnika

na istim adresama zbog dugovanja protiv njih čak 236 pokrenut izvršni postupak za prinudnu naplatu duga. Navedeni podaci su rezultat istraživanja koje je Inicijativa A 11 sprovela u 2025. godini. Ilustracije radi, pojedini korisnici socijalnih stanova imaju višemilionska dugovanja za troškove Infostana, uključujući i zakup, od kojih neka dostižu iznose od preko tri i po miliona dinara i koja, s obzirom na to da su ovi korisnici izuzetno lošeg materijalnog statusa i niskih primanja, verovatno nikada neće biti izmirena.

Dodatni problem predstavlja činjenica da su korisnici socijalnih stanova, shodno Zakonu o porezima na imovinu, finansijski opterećeni i plaćanjem poreza na imovinu. Zakon o porezima na imovinu u članu 2 predviđa obavezno plaćanje poreza na imovinu na nepokretnost po osnovu prava zakupa za period duži od jedne godine, a ugovori o zakupu socijalnih stanova se zaključuju na period od pet godina. U ovom zakonu nije predviđeno izuzimanje zakupa socijalnih stanova iz obaveze plaćanja poreza na imovinu.

Imajući u vidu sve prethodno pomenuto, ističemo da domaći i međunarodni propisi i standardi ljudskih prava koji garantuju pravo na adekvatno stanovanje predviđaju da ono mora da ispunjava kriterijum cenovne priuštivosti, što znači da troškovi stanovanja za pojedince i domaćinstva treba da budu na nivou koji ne ugrožava ispunjenje i zadovoljenje njihovih osnovnih životnih potreba. Trenutno, to nije slučaj sa korisnicima socijalnih stanova u Beogradu.

Naime, Zakon o stanovanju i održavanju zgrada u članu 79, stav 3, tačka 2 predviđa da odgovarajući smeštaj treba da zadovolji cenovnu dostupnost stanovanja licima koja ne mogu da plaćaju troškove stanovanja, u smislu smanjenja učešća u troškovima stanovanja u zavisnosti od visine primanja domaćinstva, u skladu sa odredbama ovog zakona o stambenoj podršci. Takođe, Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima koji je Republika Srbija ratifikovala u članu 11 garantuje pravo na adekvatno stanovanje koje uključuje komponentu priuštivosti. Shodno tome, Komitet za ekonomska, socijalna i kulturna prava Ujedinjenih nacija u Opštem komentaru br. 4 navodi da je priuštivost sastavni deo prava na adekvatno stanovanje, što podrazumeva da troškovi stanovanja ne smeju da ugrožavaju zadovoljenje ostalih životnih potreba. Posebno želimo da naglasimo da, prema međunarodno prihvaćenom standardu, ukupni neto izdaci za troškove stanovanja ne treba da prelaze 30% ukupnih mesečnih prihoda domaćinstva.

Činjenice i podaci na koje smo prethodno ukazali zahtevaju hitnu i neodložnu reakciju svih nadležnih gradskih institucija kako bi se izbegla dalja

eskalacija problema, a pre svega rizici od potencijalnih iseljenja i beskućništva, ali i od daljeg iscrpljivanja i opterećivanja dugovanjima najugroženijih kategorija korisnika. Postojeći model socijalnog stanovanja neophodno je menjati kako bi on mogao da ispuni svoju osnovnu ulogu – da pruži podršku i odgovori na potrebe socijalno najugroženijih građana, dok bi potencijalne promene prvenstveno trebalo da budu usmerene na prilagođavanje uslova socijalnog stanovanja njihovim stvarnim ekonomskim mogućnostima.

Jedno od mogućih rešenja za prethodno pomenute izazove koji su posledica nepriuštivosti socijalnog stanovanja u Gradu Beogradu podrazumevalo bi da naročito ugroženi korisnici socijalnih stanova koji imaju niska primanja, korisnici su novčane socijalne pomoći i imaju druge vrste poteškoća u svakodnevnom ostvarivanju svojih prava, u skladu sa Odlukom o pravima i uslugama socijalne zaštite Grada Beograda, promene svoj status i postanu korisnici socijalnog stanovanja u zaštićenim uslovima. Pomenuta odluka u članu 35 stav 2 predviđa mogućnost da troškove stanovanja (struja, telefon, voda, grejanje i druge komunalne usluge i naknade) snosi Grad Beograd. Predloženo rešenje bi takođe uključivalo otpis prethodnih dugovanja za Infostan i električnu energiju, imajući u vidu činjenicu da su ova potraživanja efektivno nenaplativa.

Uzimajući sve navedeno u obzir, pozivamo vas da u skladu sa svojim nadležnostima i ovlašćenjima preduzmete neophodne mere u cilju iznalaženja odgovarajućeg rešenja za unapređenje priuštivosti socijalnog stanovanja u Gradu Beogradu, uvažavajući potrebe i socioekonomski status najugroženijih korisnika socijalnih stanova.

A 11 – Inicijativa za ekonomska i socijalna prava
Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom MDRI-S
Centar za integraciju mladih
Kolektiv Ministarstvo prostora
ADRA – Adventistički razvojni i humanitarni rad
LICEULICE
Ko gradi grad
Krovna organizacija mladih Srbije
YUROM Centar

Ova publikacija nastala je u okviru projekta „Adekvatno stanovanje u Srbiji, pravo kog nema - Osnaživanje građana i jačanje participacije za ostvarivanje prava na adekvatno stanovanje socioekonomski ugroženih grupa, koji finansijski podržava Evropska unija. Za njegovu sadržinu odgovorna je isključivo Inicijativa A 11 i ona nužno ne odražava stavove donatora.